

Erasmus ösztöndíjjal az Egyesült Királyságban
2007/08-as tanév

Bevezető

Kisgyörgy András vagyok, főiskolánk Műszaki Menedzser szakos, végzős hallgatója. Az Erasmus program által nyújtott páratlan lehetőségnek köszönhetően a teljes 2007/08-as tanévet az Egyesült Királyságban tölthettem a Moray College-on.

A pályázat megírásakor, külföldi tanulmányaim helyszínének kiválasztásában elsősorban az angol anyanyelvi környezet megismerése és a szakmai ismeretek bővítésének igénye vezetett Skóciába. A hegyvidékes tájak, kristálytisza folyók és a tenger közelsége kalandra hívott, így nem volt kérdéses mit jelölök meg első helyen. Utólag belegondolva úgy érzem, nagyon jól választottam, sok élménnyel, tapasztalattal és természetesen új szakmai és nyelvi ismeretekkel gazdagított az itt eltöltött időszak.

Szeretném, ha beszámolóim támpontul szolgálna a jövő hallgatói számára, akik tervezik a külföldi tanulmányokat, de esetleg bizonytalanok a döntésben. Kiutazásom előtt én is így voltam, és bár a helyszín adott, minden tanulmányút élménye egyedi, és megismételhetetlen.

Utazás

Számos lehetőség kínálkozik Skócia megközelítésére, azonban árban jelentős eltérések vannak. Szánjunk időt utunk megtervezésére, ajánlatok összehasonlítására. A fapados légitársaságok kínálják a legolcsóbb repülőjegyeket, azonban ezt szigorú poggyászkorlátozások kísérhetik.

Fapados járatok közül az EasyJet segítségével, Londonon keresztül átszállással repülhetünk egyenesen Aberdeenbe. Jó előre lefoglalva olcsó jegyeket is kifoghat az ember.

Más légitársaságok is indítanak járatokat ezen a vonalon, én először a British Airways segítségével utaztam ki Budapest-London Heathrow-Aberdeen útvonalon.

Legolcsóbban és leggyorsabban viszont a Ryanair.com közvetlen Budapest-Glasgow járatával juthatunk Skóciába. A gép Prestwick nemzetközi repterén landol, onnan busszal jutunk Glasgowba, majd átszállás után **Megabus**-szal indulhatunk Invernessbe, vagy Aberdeenbe.

Én ezen az útvonalon látogattam haza karácsonykor. Ha gépünk késő este érkezik, vagy kora reggel indul, olcsón foglalhatunk egy-egy éjszakát Glasgow diákszállításain.

Poggyászunkat kedvezményesen küldhetjük majd haza a **Parcel 2 Go.com** szolgálattal.

Ajánlom a Morton's utazási irodát, náluk foglaltam le a jegyem még a nyár közepén. Oldalukon kereshetőek a legolcsóbb repülőjegyek, a BMF hallgatói kedvezményt kapnak ☺

A Moray College Erasmus-koordinátora, Mr Gordon Biggs már a nyár folyamán megkeresett minket e-mailben, tudatta velünk a legfontosabb információkat. Érkezésemet pedig Aberdeen repterén várta, onnan kocsijával vitt el a szálláshelyemre. Mivel a szállásomat késő délutánig nem foglalhattam el, egy kis kirándulást tettünk a keleti parton, a tenger mentén.

Gordon kedves és segítőkész, már az első pillanatban nagyon barátságosan fogadott, és a kint töltött időszak során mindig elérhető volt, ha adódott valami.

Fontosabb linkek

Morton's Légi Utazási Iroda – <http://www.mortons.hu>

Glasgow Prestwick Airport – <http://www.glasgowprestwick.com>

Olcsóbb lehetőség poggyászküldésre – <http://www.parcel2go.com/>

Diákszállások az UK-ban – <http://www.hostelworld.com>

Távolsági buszok az UK-ban (Megabus) – <http://www.megabus.co.uk>

Egy skóciai kisváros, Elgin

Elgin észak-kelet Skóciában található városka, mely Moray megyének székhelye. Lakosságának száma nem haladja meg a 21.000 főt, így mindenképpen a kisebb városok közé tartozik. Elhelyezkedését tekintve körülbelül félúton van Aberdeen (az Északi tenger olajkitermelésének központja) és Inverness városa között, ami már a skót felföld hegyeinek lábánál található.

Barátságos főutcája régi épületek sorából épül fel, és ott található a legtöbb kisüzlet is (pékségek, hentesek, élelmiszerboltok) illetve a St. Giles centre névre keresztelt „pláza” is. Utóbbi természetesen alulmarad a Budapesten megszokottak méretétől, de helyi viszonylatban hasznos betérni, ha valakinek ruhára, írószerre, egy jó könyvre, valami gyorskajára vagy csak a szabadidejének eltöltésére van szüksége.

Természetesen a városban megtalálhatók az ismert és nem ismert nagybevásárló láncok üzletei is, mint Tesco extra, Asda, és a kisebbek közül Aldi, és Lidl. Én legtöbbször ezekben vásároltam. Minden megtalálható bennük, amire az embernek szüksége lehet, a nagyokban ruhát és műszaki cikkeket is árusítanak. Az árak magasabbak az otthon megszokottaknál, de ügyesen válogatva akár még olcsóbban is beszerezhetünk bizonyos termékeket. Alap élelmiszerek közül minden megtalálható, amit otthon megszokhattunk, kivéve a paprikát és a túrót. Rengetegféle előre elkészített friss, és fagyasztott készétel van, nem is túl drágán. Én legtöbbször ezeket vettem, ugyanis sokszor olcsóbb, mintha magad állsz neki főzőcskézni. ☺ Véleményem szerint a legolcsóbb nagybevásárló a Tesco, nekem ráadásul útba is esett. Hűségkártya programjuk is van (Clubcard), amelyen gyűjtheted a pontokat és cserébe levásárolható kuponokat küldenek. Az ASDA is széles választékot kínál, ám hangzatos akciói ellenére többet fizetünk a pénztárnál mint a konkurencia boltjaiban. Pozitívum azonban, hogy étkezdét üzemeltet, és mivel közel van a sulihoz, jó lehetőséget kínál a napközbeni étkezésre.

Elgin, High Street

A városkában a főutcától eltekintve többnyire kertes házakkal találkozhatunk, ennek következtében elég nagy területen fekszik. Helyi közlekedésre több lehetőség is kínálkozik pénztárcánk, illetve erőnlétünk függvényében.

Buszközlekedés városon belül kimondottan nincs, azonban a központi állomásról a szomszédos városokba induló buszok több helyen is megállnak Elginben.

Kerékpár is hasznos társunk lehet a mindennapok során, érdemes meggondolni. Ára széles skálán mozog, legolcsóbban (£10-£80) a használtcikk boltokban (2nd hand shop), illetve a szombatonként megtartott bolhapiacon juthatunk hozzá, de állapotát (fékek) mindenképpen ellenőriztessük. Újonnan is vehetünk, a legnagyobb kínálat (£60 - csillagos ég) a Halfords nevű kifejezett kerékpáráruházban vár ránk. Kifoghatunk egész jó szezonvégi akciókat.

Elgin, Cathedral

Moray College

Hogyan sikerül helytállni az Egyesült Királyság felsőoktatási intézményében? Összegezve nagy kihívást jelent a megfelelés: miközben ismereteinket szélesíthetjük, megismerünk egy másfajta oktatási módszert, és közben további ismeretségeket köthetünk, nyelvtudásunkat is fejleszthetjük.

Már pályázatunk beadása előtt érdemes böngészni az iskola weboldalát, ugyanis sok hasznos információt kaphatunk a képzési lehetőségekről, és a felvehető tárgyakról. A BMF-ről érkező hallgatók a **Business** szakirányon folytathatják tanulmányaikat.

Megérkezésem napján Gordon elvitt a suliba is, bemutatott néhány kollegájának, illetve megmutatta az iskolát belülről, a könyvtárat (LRC), az étkező helységeket.

Mindenki nagyon szimpatikus volt, kedvesen fogadott, érdeklődött. A kedvesség, segítőkészség, türelmesség elmondható az iskola összes tanáráról, személyzetéről, és általánosságban is az itteni emberekről.

Az iskolakezdés előtti héten összehívják az Erasmusos diákokat, és akkor van lehetőség a konkrét tárgyak összeválogatására, ki mit szeretne hallgatni max. 30 kredit/félév értékben. Ezek lehetnek a pályázati anyagban már megjelölt tárgyak, de lehet rajta utólag módosítani is. Az oktatás rendszere eltérő az otthon megszokotthoz képest, nincsen előadás és gyakorlat, hanem csak heti egy, 2x60 perces óra tartozik egy tárgyhoz. Az órák többnyire kis csoportosak, és minden órán együtt voltunk a skót diákokkal.

Skót évfolyamtársaim

Az órák érdekesek, a tanárok az elméleti résszel kezdenek, majd ezt gyakorlati feladatokkal, esettanulmányokkal támasztják alá. Nincs begubóztatás, mindenki be van vonva az óra menetébe, kérdésekkel, vagy csoportos munkákkal.

A tanárok szinte kivétel nélkül érthetően, tiszta kiejtéssel beszélnek az angolt. Az elején persze gyorsnak és érthetetlennek tűnhet az anyanyelvi beszéd, de egy-két hónap alatt bele lehet rázódni. Jegyzetelni érdemes, de minden óra végén megkapod az anyagot fénymásolaton. A számonkérésekről az első órák folyamán tájékoztatnak. Lehet írásbeli zárthelyi, amit a teremben kell megírni, ehhez viszont használhatsz egy A4-es oldalt, amit teleírtál a jegyzeteiddel. Többnyire azonban a követelmény beadandó esszé, vagy prezentáció, amit a tanult anyag és egyéb források használatával otthon készíthetsz el. Sosem a nyelvtant osztályozzák, hanem a tartalmat. A félév folyamán bármikor konzultálhatsz tanáraiddal, ha valami gondod, kérdésed van az anyaggal kapcsolatosan.

Minden beiratkozott diák kap egy fényképes diákigazolványt, amely az iskola könyvtárában a Learning Resource Centre-ben (LRC) használható kölcsönzésnél, illetve utazáskor ezt felmutatva kaphatunk diákjegyet vagy diákbelépőket. Legyen tehát mindig nálunk.

Mindenki kap továbbá egy azonosítót, amellyel az iskola számítógépeit használhatja, továbbá 40 fontot töltenek egyenlegére, nyomtatásra. Ez 1000 oldal költségeit fedezi.

A Moray College-on a Business szakirányon kívül számítástechnika, művészet, fodrászat, kozmetika, szociális gondozás, és vendéglátás területén folyik képzés.

A főiskola a **Cambridge-i nyelvvizsgára felkészítő, intenzív tanfolyamot** is indít, mely szintén **ingyenes** az Erasmusos hallgatóknak!! A vizsgáért kell csak fizetni. Én erről a tavaszi félév folyamán értesültem, annyit tudok, hogy tavaszi tanfolyam esetén Aberdeen-ben van a vizsga, a nyáron. Mindenképpen meg kell érdeklődni!!

Az Erasmusos diákok továbbá ingyenes **angol nyelvórán** vehetnek részt a félév során. Kredit nem jár érte, de nagyon hasznos és érdekes dolgokról volt szó. Érdemes volt eljárni.

Végül néhány az általam hallgatott tárgyak közül:

- **Economics 1: Micro-Macro Theory and Application**

A tárgy célja a mikro és makro ökonómiai összefüggések tárgyalása, kiegészítve az Egyesült Királyság aktuális gazdasági helyzetébe való betekintéssel, illetve a tárgyhoz kapcsolódó eseményeknek az elemzésével.

A tárgyat Neil tartotta, aki nagyon vidám és jó fej tanár. Órái mindig könnyed hangvételűek voltak. A tárgy követelménye két dolgozat megírása volt. Az első egy otthon elkészítendő esszé, a második pedig egy zárthelyi dolgozat volt.

- **Information and computer technology in Business**

Számítástechnika jellegű óra, de erősen kapcsolódott a gazdasági ismeretekhez. Legfőbb célja az üzleti életben használatos informatikai rendszerek és újítások hasznának és hatásainak vizsgálata volt. Esettanulmányokat is feldolgoztunk, illetve Excel, Powerpoint alkalmazások segítségével oldottunk meg feladatokat. A tárgy második felében projekt-tervezéssel foglalkoztunk, megismerkedtünk a Microsoft Project alkalmazással. A követelmény egy zárthelyi dolgozat, egy esszé és egy prezentáció volt. A tanárnő, Audrey nagyon kedves, és segítőkész volt. Jó hangulatú, érdekes órákat tartott.

- **International Marketing – An Introduction**

Ezt a tárgyat is Neil tartotta. A tárgy a marketing módszerek és technikák alkalmazásáról szólt, a nemzetközi piacokon. Tárgyalta a megfelelő külföldi piac kiválasztásának szempontjait és a piacokra való belépés módszereit. Követelménye egy projektmunka volt, ami egy valós cég esettanulmányára épülő feladatmegoldás beadandó esszé formájában. Érdekes, és nem nehéz tárgy, a jegyzetek elegendő anyagot adtak az esszé megírásához.

Fontosabb linkek

Moray College – <http://www.moray.ac.uk/>

Szállás

Kollégium nincs, így az Erasmus-os diákok az iskola alkalmazottainál, vagy családoknál vannak többnyire elszállásolva. Vannak ezen kívül lakások is, amelyekben nem lakik tulaj, hanem a diákok közösen bérelhetik.

A szállást Gordon intézi, és már érkezésed előtt megírja a pontos helyet, szállásadó nevét, címét. A szálláshelybe sok beleszólásunk nincs, a diákok elosztása azon is múlik, hogy egy országból hányan érkeznek. Az egy nemzetiségűek többnyire egy helyre kerülnek.

Én Lorna Castle házában laktam. Ő az iskola egyik alkalmazottja, adminisztráció területén dolgozik. Kedves hölgy, egymaga lakik a házban és két szobáját adja ki egy-egy Erasmus-os diáknak. Tapasztalatom szerint a magyar diákokat legtöbbször ide szállásolják el. Az egyik szoba viszonylag kicsi, a másik nagyobb. A foglalás érkezési sorrendben történik. Én egy litván sráccal laktam együtt. A ház elég nagy, és kényelmes, a konyhát teljes egészében használhatjuk, hűtőt, mélyhűtőt, sütőt, gáz tűzhelyet, stb.

A házban továbbá korlátlan vezeték nélküli (Wi-Fi) Internet is használható saját lappal. Mindez volt havonta £240. A kisebb szoba havi £220. A fizetés 4 hetes egységekben történik, 4 heti kaució fizetendő érkezéskor, amit hazautazásnál kapunk vissza.

Összességében jó hely, 25 percre a sulitól. Nagy előnye az Internet elérés, nem mindenhol van. Költözködés elméletileg lehetséges, gyakorlatban problémás. Az iskola által biztosított szálláshelyek között nehéz váltani, mert a 2 vagy 4 lakón felül több nem lakhat együtt, ezt szigorúan veszi Gordon és a tulaj is. Újsághirdetések vannak, de tapasztalatom szerint a skótok nem szívesen adják ki lakásaikat külföldi hallgatónak.

Időjárás

Magam is sokféle rémhírt hallottam érkezés előtt, hogy itt bizony minden nap csak esik, és akárhova is megy az ember, bőrig ázik.

A tenger közelsége valóban befolyásolja az időjárást, és nagyon változékonyá teszi azt. Én kellemesen csalódtam, de érdemes minden helyzetre felkészülni.

Elgin Skócia keleti partjai mellett fekszik, amely időjárását tekintve szerencsésnek mondható. A helyiek Skócia „riviérájának” tekintik a területet, az évben ugyanis errefelé süt a legtöbbet a nap! ☺ Mindenképpen elmondható, hogy az időjárás változékony, de hűvös. Nincsenek olyan markáns különbségek az évszakok között, mint azt otthon megszokhattuk. A nyár is hűvös, a tél viszont enyhébb. Csapadék főleg az őszi időben hullott. Márciusban kezdett havazni, de akkor is mindössze 1-2 olyan nap volt, amikor esett, és az sem maradt meg. A szél gyakran erős, ezt főleg a tenger közelsége okozza. Esni viszonylag azért ritkán esik, és rövid ideig. Inkább esőkabáttal készülünk, az esernyő az erős szélben használhatatlan.

A csapat

Kirándulás Inverness-ben, és a Loch-Ness partjánál

Az őszi félévben 19 Erasmusos hallgató tanult Elginben, ebből 12 román, 2 litván, 2 lengyel, 2 svéd, Magyarország színeiben én, 1 francia és 1 ukrán diák.

Gordon igyekezett bemutatni minket egymásnak minden egyes alkalommal, mikor új diák érkezett. A félév elején az ismeretségek leginkább a Moray College könyvtárában kötöttek, ugyanis Elgin területén viszonylag elszórtan volt elszállásolva a társulat.

Érdeemes minél előbb beszerezni egy helyi SIM kártyát, vagy esetleg egy olcsóbb telefont. A legolcsóbb a Tesco mobilhálózatához csatlakozni a gazdaságos SIM kártyával (tényleg az).

Ezenkívül a T-mobilnak, a Vodafonnak, illetve az otthon nem ismert O2-nak, orange-nak, és three-nek van kiépített hálózata. Érdeemes körüljárni az akciókat, az O2-nál úgy tudom hálózaton belül igen kedvezményes az sms-küldés.

Később, mikor már jobban összeszoktunk, gyakorivá váltak a pub-látogatások, illetve a hétfégi bulizás. Kedvenc helyünk a Muckle Cross nevű pub volt, mely tényleg kellemes, és nem is vészesen drága. A sört itt pint-ben mérik, ami kb. 6 dl-nek felel meg SI mértékegységben. Felsorolni is nehéz lenne, hányféle sör van, továbbá hetente változó a kínálat a helyi főzésű sörspecialitásokból. Egy pint ára átlagban £1.50-£2.00 körül van, ami nem számít vészesnek. Széles a választék erősebb italokból is, például Whiskyből ☺

Házibulikhoz be lehet szerezni az italokat a Tescoban, vagy más helyen, de csak reggel 10 után és este 10 előtt. Ez szabály, és komolyan be is tartják. Törvény tiltja továbbá a dohányzást bármilyen étteremben, szórakozóhelyen, iskola és egyéb területen.

Az iskola kirándulást is szervezett számunkra a félév elején, a **Loch-Ness**-hez majd az őszi szünetben pedig a **Sky Island**-ra. A hely csodálatosan szép, érdemes hát felkeresni.

Aki munkát szeretne vállalni, többnyire talál is. Az esélyek szezonálisan változóak, de vannak az ún. JobCentre nevű állásközvetítők, ahol regisztráció után segítenek munkát találni.

Ezen kívül érdemes figyelni a boltok, üzletek ajtaján kihelyezett feliratokat, sokszor keresnek ugyanis pincért, eladót, konyhai alkalmazottat. Állás ügyében hasznos elbeszélgetni az iskola alkalmazottaival, hátha ők is tudnak segíteni, továbbá a skót diákokkal is.

Világjárás

Skócia gyönyörű vidék, a felföld hegyvidékes tájaival, kristálytisza vizeivel, folyóival, de található itt végtelen fenyőerdő, zöld mezők, sziklás partszakaszok.

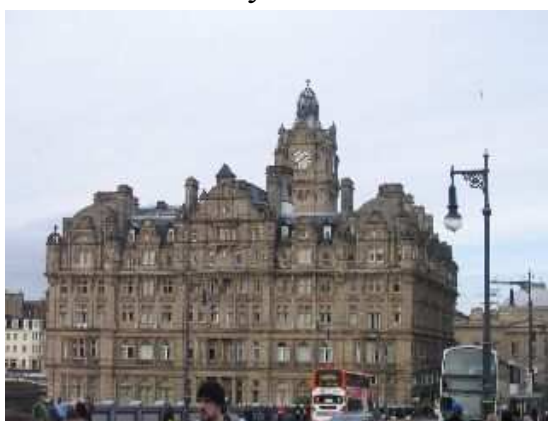
Elginből nem is kell messzire utazni, ha szép helyekre akar eljutni az ember. Az ország jól kiépített közlekedési hálózatának segítségével azonban relatíve olcsón távolabbi helyekre is eljuthatunk.

Kirándulásokat tehetünk Elgin közvetlen közelében is, sok széplátnivaló akad. Helyi busszal juthatunk el **Lossiemouth**-ba, amely kb. 8 mérföldre fekszik, közvetlen a tengerparton. Nagyon szép, kedves kis város.

Általánosságban igaz, hogy legolcsóbban busszal utazhatunk az országban. Érdeemes ellátogatni **Inverness**-be, **Aberdeen**-be melyek a szomszédos nagyvárosok, azonban útba esik Forres, Nairn is – melyek kisebbek ugyan még Elgin-nél is de nagyon hangulatos városkák. Ezen a vonalon a helyi buszjáráttal utazhatunk, melyet a **Stagecoach** üzemeltet, a menetrendről a cég honlapján értesülhetünk, mindig kérjünk diákjegyet.

Hosszabb utazásokhoz a legolcsóbb szolgáltatást a fapados **Megabus** nyújtja. Segítségével juthatunk el **Edinboróba**, **Glasgow**-ba, és számos más nagyvárosba. A buszaik Inverness vagy Aberdeen állomásairól indulnak. Jegyek kizárólag **online** foglalhatóak, minél hamarabb vesszük meg, annál olcsóbban. Mi ennek segítségével látogattunk el a téli szünetben a skót fővárosba.

Utazásaink tervezésekor minél előbb érdemes diákszálláson szobát foglalni. Utazásaink tervezéséhez remek kiindulópont az **Undiscovered Scotland** weboldala, ahol részletes leírásokat is találunk a helyekről.

Edinburgh, city centre – Glasgow, river Clyde

Fontosabb linkek

Undiscovered Scotland – <http://www.undiscoveredscotland.co.uk/>

StageCoach Bus– <http://www.stagecoachbus.co.uk/>

Megabus – <http://www.megabus.com/>

First Scotrail – <http://www.firstgroup.com/scotrail/>

Highland Airways – <http://www.highlandairways.co.uk/>

Köszönetnyilvánítás

Életre szóló élményt jelentett számomra az Erasmus keretében külföldön tanulni, világot látni és új ismeretekre szert tenni, nyelvet tanulni. Mindenkinek azt tudom tanácsolni, hogy ha lehetősége van rá, ragadja meg és pályázzon külföldi tanulmányokra. Ha még nem döntöttél a helyszínt illetően, nagyon tudom ajánlani Skóciát, a Moray College-ot. Az angol anyanyelvi környezet nagyon sokat számít, és mindemellett egy csodálatos helyen, és jó társaságban a külföldi tanulmányút minden percet hasznosan töltheted a kint tartózkodásod alatt!

A külföldi tanulmányaim folytatásának lehetőségéért köszönetet szeretnék mondani Dudás Ferencnének, ki szakmai útmutatásával, a nemzetközi kapcsolatok felhasználásával maximális segítséget nyújtott pályázatom megírásához. A külföldön töltött idő alatt is a felmerülő gyakorlati problémáim megoldásához segítséget nyújtott, maximálisan támogatta elképzeléseimet. Ezúton szeretném megköszönni a tanulmányút lehetőségét a Budapesti Műszaki Főiskolának, továbbá a Szervezési és Vezetési Intézet igazgatójának, Dr. Kadocsa György Intézetigazgató Úrnak a segítséget.

Kisgyörgy András

Amennyiben bármilyen kérdésed van a kint léttel, tanulmányokkal kapcsolatban, keress meg bátran e-mailben: k.andras83@freemail.hu

Végezetül álljon itt néhány fotó kedvcsinálónak, a jövő hallgatói számára!

Az Északi Tenger, Lossiemouth partjainál

Bibliakert, Elgin

Kikötő, Lossiemouth

Utazás közben a Skót Felföldön

A Felföld hegyei

Szürkületi látkép az Edinburgh-i várból

Vár, Edinburgh